

**ДОКТОР МЕДИЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР,
ЗАСЛУЖЕНИЙ ДІЯЧ НАУКИ І ТЕХНІКИ УКРАЇНИ
СУКМАНСЬКИЙ ОЛЕГ ІВАНОВИЧ
(до 90-річчя від дня народження)**

У січні цього року відсвяткував ювілей доктор медичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України Олег Іванович Сукманський.

О.І. Сукманський народився 2 січня 1931 р. у м. Дриса (нині Верхньодвинськ Вітебської обл. Білорусі) у сім'ї лікарів. У 1951 р., у віці 20 років закінчив з відзнакою Вінницький державний медичний інститут і вступив до аспірантури при кафедрі патологічної фізіології Одеського державного медичного інституту, яку очолював відомий патофізіолог професор М.Н. Зайко. Тут він послідовно працює на посадах асистента (з 1954 р.), доцента (з 1960 р.), завідувача кафедри (з 1963 р.). У 1959 р. О.І. Сукманський захищає кандидатську, присвячену вивченню нейротрофічних розладів у тканинах порожнини рота, в 1969 р. – докторську дисертацію. У 1970 р. одержує звання професора. З 1969 до 1977 р. працює в Одеському НДІ стоматології на посаді завідувача лабораторії патофізіології і експериментального відділу.

У 1977-1997 рр. працює в Дніпропетровському ордену Трудового червоного прапора медичному інституті, де очолює кафедру патологічної фізіології. Під час керівництва кафедрою професором Олегом Івановичем Сукманським змінився напрям наукових досліджень. Кафедра розробляла питання нервової трофіки і патогенезу нейрогенних дистрофій. Для вирішення проблеми патогенезу нейрогенних дистрофій були об'єднані зусилля співробітників кафедри патологічної фізіології, нормальної фізіології та біохімії. Для виконання досліджень у цьому напрямі було придбано люмінесцентний мікроскоп «Люмам», поліграф, реограф та ін. Освоєні та впроваджені методи полярографічного

визначення напруги кисню в тканинах, реографії, цитоспектрофотометрії та радіоавтографії.

Також була проведена робота з удосконалення викладання патологічної фізіології: переглянуто й оновлено лекційний курс, введені лекційні демонстрації експериментів і кінофільмів, створено фонотеку лекцій. Подвоєно кількість мікроскопів, придбані лічильні камери й інше лабораторне обладнання.

Виконувалась робота зі створення підручників та навчальних посібників. Для підручника за редакцією М.Н. Зайка, який було видано декілька разів

українською, російською та румунською мовами і відзначено Державною премією України, О.І. Сукманським були написані розділи: «Порушення водно-сольового обміну» і «Патологічна фізіологія травлення».

Професор О.І. Сукманський є талановитим лектором. Виступав з лекціями в Київському, Харківському, 2-му Московському медичних інститутах, у Центральному інституті удосконалення лікарів (м. Москва) та в Московській академії ветеринарної медицини і біотехнології ім. К.І. Скрябіна.

О.І. Сукманському належить низка публікацій з філософських проблем загальної патології, зокрема у співавторстві з Г.І. Царгородцевим підведені підсумки всесоюзної дискусії з проблеми «Сутність хвороби» (1985).

За цей період під керівництвом професора О.І. Сукманського було виконано 5 докторських та 6 кандидатських дисертацій. Опубліковано понад 180 наукових робіт, одержано 3 авторських свідоцтва.

У 1992 році співробітниками кафедри було організовано та проведено Перший національний конгрес патофізіологів.

З 1985 до 1989 року введені письмові іспити, тестовий і ректорський контроль, розроблені ситуаційні задачі. Надалі, у зв'язку зі становленням незалежної України, було докладено багато зусиль на адаптацію навчальних матеріалів українською мовою.

О.І. Сукманський брав активну участь у міжнародному співробітництві, зокрема з вченими Рочестерського університету (США), що було відзначено спеціальним сертифікатом (1996). Був учасником Міжнародного пленуму патофізіологів (м. Ростов-на-Дону, 1974), Міжнародних конгресів патофізіологів (м. Варна, 1978; м. Лейпциг, 1984; м. Москва, 1991). З 1993 р. є членом Міжнародного товариства з патофізіології, заснованого в 1991 р.

У 1997 році професор О.І. Сукманський пішов на пенсію та виїхав до Одеси, де продовжив активну наукову роботу в Одеському державному аграрному університеті. Тут він викладає патологічну фізіологію на посадах завідувача кафедри терапії, клінічної діагностики і патофізіології (до 2003 р.) і завідувача кафедри нормальної і патологічної анатомії та патофізіології (до 2005 р.), а далі – професора цієї кафедри і керівника курсу патофізіології. Одночасно працює в Одеському НДІ стоматології (тепер – Інститут стоматології та щелепно-лицьової хірургії НАМН України). Спочатку завідує відділом наукової інформації інституту, а далі до 2007 р. очолює лабораторію патофізіо-

логії. Наприкінці 2007 р. звільняє цю посаду, але залишається на громадських засадах науковим консультантом інституту і членом редколегій двох журналів, які видає інститут. Олег Іванович є одним з авторів підручника «Внутрішні хвороби тварин» (2001). У співавторстві з С.І. Улизьком написано підручник «Ветеринарна гематологія» (2009). Усього О.І. Сукманському належить понад 350 наукових і науково-популярних публікацій. Він є автором двох винаходів. Статті О.І. Сукманського, присвячені газотрансмітерам, їх фізіологічному значенню та ролі в патогенезі захворювань, і зараз публікуються в сучасних вітчизняних та зарубіжних виданнях.

За багаторічну сумлінну працю нагороджений медаллю «Ветеран труда», значком Міністерства охорони здоров'я СРСР «Отличнику здравоохранения», ювілейною медаллю «10 років незалежності України». Є ветераном-учасником війни. Нагороджений ювілейними медалями «Захиснику вітчизни» на честь 60-річчя перемоги та «65 років перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 рр.». У 2009 р. О.І. Сукманському присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України». У 2016 р. обраний почесним членом Українського товариства патофізіологів та нагороджений медаллю Підвисоцького-Богомольця.

Щиро вітаємо Олега Івановича з ювілеєм! Бажаємо міцного здоров'я, життєвої наснаги та творчої реалізації!

*Худяков О.Е.,
Колдунов В.В.,
Клопоцький Г.А.,
Козлова Ю.В.,
Сілкiна Ю.В.,
Трясак Н.С.,
Хмель О.С.,
Ляліна А.Ю.*